

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันทิศทางการพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ตระหนักถึงสถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และภายในประเทศ เพื่อสร้างความพร้อมทางด้านกายภาพ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน และการยกระดับคุณภาพคน การเสริมสร้างองค์ความรู้ กลยุทธ์การพัฒนาค้นสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรม การเชื่อมต่อการพัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พร้อมทั้งปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และการพัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการเพื่อที่จะสามารถ ประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน โดยสร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559, 2554) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ ปี 2559 ที่ระบุว่า อุดมศึกษาเป็นแหล่ง องค์ความรู้ในการพัฒนากำลังคนระดับสูงให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคม การเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556, หน้า 43)

นำไปสู่การออกแบบบูรณาการและองค์ร่วมของการพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ (Strategic direction) เป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) สารหลัก ๆ ประกอบด้วยปัจจัยแวดล้อมรู้รื้อ ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลก ระดับประเทศจนถึงระดับอุดมศึกษา และปัจจัยภายในในระบบอุดมศึกษา ซึ่งความเปลี่ยนแปลงด้าน ประชากร พลังงาน และสิ่งแวดล้อม การมีงานทำ และตลาดแรงงานในอนาคต รวมถึงการจัดการ ความขัดแย้งและความรุนแรง การกระจายอำนาจการปกครองเยาวชนไทย นักศึกษาไทย บัณฑิต ในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551, หน้า 2)

โดยเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 กล่าวถึงการ “ยกระดับคุณภาพ อุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพสู่ตลาดอาชีพ และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษา

ในการสร้างความรู้และวัฒนธรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตมีประสิทธิภาพทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

การยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบแผนอุดมศึกษา ก็สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร (การประชุมหารือคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552) โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีกระบวนการใหม่ ๆ ในการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของโลก คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพระหว่างแรงงานและเป็นคนดี โดยเน้นความรับผิดชอบต่อ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ดี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อิทธิพลของการสื่อสาร รวมทั้งระบบศึกษาและอุตสาหกรรมสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม ความคิด คุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญที่บ่งบอกถึงความดีงาม แต่บัณฑิตและนักศึกษาในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ สถานะเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย (Post-industrial/ Post-modern) ซึ่งระบบอุดมศึกษาไทยก็มีการขยายตัวอย่างมากมายในช่วงระยะไม่ถึง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา มีการขยายจำนวนการรับนักศึกษาในแต่ละปีเพิ่มขึ้นซึ่งเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการขยายตัวทางกายภาพ คือ ขยายจำนวนสถาบันอุดมศึกษา การขยายวิทยาเขต การจัดตั้งคณะวิชา/ สถาบันใหม่ การขยายหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการขยายฐานการรับนักศึกษาออกไปต่างประเทศ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2551)

ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้คนไทยพัฒนาทันต่อโลกและกระแสโลกาภิวัตน์ โดยการส่งเสริมให้บัณฑิตเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรียนรู้วิทยาการคอมพิวเตอร์ และการเรียนรู้จากเทคโนโลยีข่าวสารต่าง ๆ ส่งเสริมบัณฑิตให้ใฝ่รู้และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา โดยเน้นการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning society) เน้นการจัดการความรู้ (Knowledge creation) เน้นให้บัณฑิตสามารถใช้ชีวิตตามค่านิยมทางตะวันตกที่มีลักษณะเสรี ส่งเสริมบัณฑิตให้เป็นปัจเจกบุคคล สนับสนุนส่งเสริมให้บัณฑิตทันโลก ทันทุนนิยม ทันนานาชาติ (เกื้อ วงศ์บุญสิน และสุวณี สุรเสียงสังข์, 2547) ซึ่งการจัด

การศึกษานี้จึงเป็นกลไกเชื่อมโยงกับความต้องการของตลาดอาชีพ และเมื่อประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน ปี ค.ศ. 2015 อนาคตการประกอบอาชีพจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ แนวโน้มทางการแข่งขันระหว่างประเทศทางด้านการค้า การตลาด การลงทุนก็จะสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การประกอบอาชีพก็จะมีผลต่ออนาคตของประชากรในประเทศ โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นบัณฑิตซึ่งจะต้องประกอบอาชีพที่มีการแข่งขันกันสูงในอนาคต อันเนื่องมาจากประชากรในกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน สามารถเข้ามาทำงานได้อย่างเสรี สอดคล้องกับเกษร ชินเมธีพิทักษ์ (2549) ซึ่งกล่าวว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยจะต้องการพัฒนาขีดความสามารถของบัณฑิตเพื่อการแข่งขันในอนาคต และการสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา โดยเน้นเป้าหมายสำคัญให้อุดมศึกษาไทยผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตให้สามารถปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ รวมทั้งอุดมศึกษาไทยต้องมีศักยภาพในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นไทยให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2551, หน้า 54)

การเตรียมความพร้อมเพื่อวางนโยบายพัฒนานิสิตเพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญของประเทศ และเป็นที่ต้องการของตลาดอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองพลวัตตลาดอาชีพในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคุณลักษณะของบัณฑิตก็เป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำงาน สอดคล้องกับการพัฒนาสภาพสังคมผู้ผลิต (Producer society) มากกว่าสังคมผู้บริโภค (Consumer society) โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา ที่จะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการศึกษากำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งมหาวิทยาลัยในหลาย ๆ แห่งก็มีการวางนโยบายเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพออกสู่ตลาดอาชีพ มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้มีคุณภาพ และเปิดหลักสูตรสาขาใหม่ที่ขาดแคลน พร้อมทั้งขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปยังภูมิภาค มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553, หน้า 18)

ข้อมูลจากการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพา แสดงถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งจุดแข็ง คือ มหาวิทยาลัยมีการสอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรมและมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มีการจัดทำหลักสูตรร่วมกับผู้ใช้บัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต แต่จุดอ่อนที่เป็นจุดสำคัญและเป็นปัญหาก็คือ การผลิตบัณฑิตที่ยังมีความไม่ชัดเจน และไม่ใช่ออกลักษณะในสมรรถภาพของบัณฑิตทำให้การรับรู้ของสังคมภายนอกยังไม่ชัดเจน และทิศทางการพัฒนาบัณฑิตก็ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากนัก

(มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553, หน้า 33-35) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจข้อมูลภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ทำการสำรวจจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาคต้น ภาคปลาย ปีการศึกษา 2553 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2554 และเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2552 อัตราส่วนการได้งานทำลดลงร้อยละ 1.57 (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555)

จากข้อมูลการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพาและผลการสำรวจข้อมูลภาวะการทำงานทำของบัณฑิต ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคูณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ซึ่งเป็นข้อมูลในการวางนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ เป็นที่ต้องการของตลาดอาชีพที่หลากหลายในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565)

คำถามการวิจัย

คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับชาติทุกหน่วยงานใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายสำหรับการพัฒนานิสิตเพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ
2. เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยใช้ในการวางกรอบเพื่อการวางแผนและนโยบายในการสร้างบัณฑิตให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) โดยมีการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย

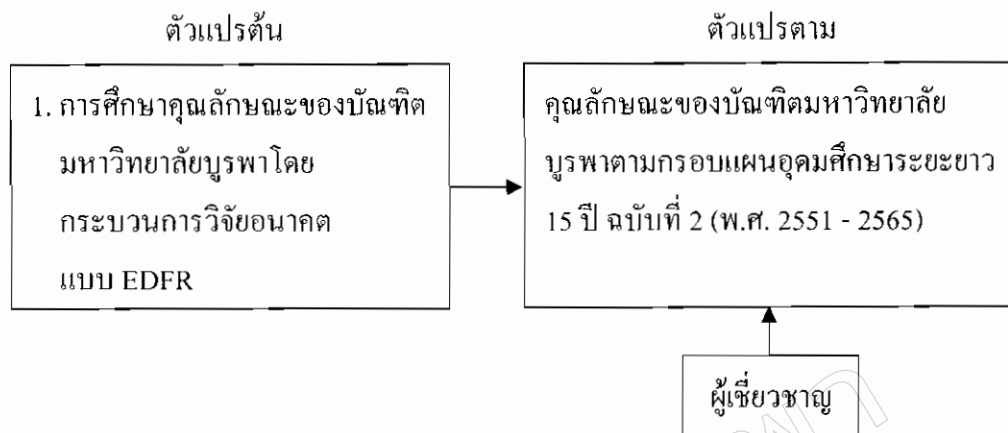
1. ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) โดยศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สารสำคัญของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (2533 - 2547) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ อนาคตอุดมศึกษาไทย การวิจัยอนาคต (Futures research) เทคนิคการวิจัยแบบ EDR (Ethnographic Delphi futures research) และติดต่อประสานงานกับกองแผนงานมหาวิทยาลัยบูรพา และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย

- นำผลสรุปข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 2 คน (เก็บข้อมูลรอบแรก) และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อสร้างแบบสอบถาม (เก็บข้อมูลในรอบที่ 2 และ 3)
- สร้างแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามในรอบที่ 1 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทำแบบสอบถามในรอบที่ 2
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและยืนยันคำตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 โดยรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical feedbacks) เช่น ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ของกลุ่ม ผนวกด้วยคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย

- นำผลจากการสรุปคุณลักษณะจากขั้นตอนที่ 2 มาเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ (เก็บข้อมูลในรอบสุดท้าย) ผู้เชี่ยวชาญ 4 คน โดยการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์แบบ Optimistic realistic scenario และตามด้วย Pessimistic realistic scenario แล้วก็ตามด้วย Most probable scenario
- ถอดเครื่องบันทึกเสียง แล้วทำการวิเคราะห์/ สังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รวบรวมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมือจากแบบสอบถาม เพื่อหาพันธามติของคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยยึดกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา

1. สารสำคัญของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (2533 - 2547)
2. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2556)
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)
4. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)
5. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา
6. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
7. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
8. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
9. อนาคตอุดมศึกษาไทย
10. การวิจัยอนาคต (Futures research)
 - 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต
 - 10.1.1 เทคนิคการวิจัยอนาคต
 - 10.1.2 เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)
 - 10.1.3 เทคนิค EFR (Ethnographic futures research)
 - 10.2 เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi futures research)

10.3 การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11.1 งานวิจัยในประเทศ

11.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2. การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Panel)

ผู้เชี่ยวชาญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม และกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยบูรพา มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาบัณฑิต จำนวน 14 คน

2.2 ผู้ที่มีวุฒิผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยบูรพา มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการวางแผนหลักสูตรในการพัฒนาบัณฑิต 10 คน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ร่วมในงานวิจัยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง และผู้วิจัยกำหนดผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 24 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพากระบวนการวิจัยอนาคต แบบ EDFR

3.2 ตัวแปรตาม

คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา หมายถึง ลักษณะที่เป็นลักษณะเฉพาะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่พึงประสงค์

2. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) หมายถึง แผนแม่บทในการพัฒนาอุดมศึกษา

3. คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นลักษณะเฉพาะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่พึงประสงค์ ตามแผนแม่บทในการพัฒนาอุดมศึกษา

4. ผู้เชี่ยวชาญ (Panel) หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยบูรพา มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาบัณฑิต เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเป็นผู้ที่มีความชำนาญทางการศึกษา และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการวางแผนหลักสูตรในการพัฒนาบัณฑิต

5. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยบูรพา มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน

6. EDFR หมายถึง การวิจัยอนาคต (Futures research) มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่าอนาคตเป็นเรื่องที่สามารถทำการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ความเชื่อของมนุษย์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในอนาคต เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi futures research) ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน ได้ผสมผสานระหว่างเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic futures research) และเดลฟาย (Delphi) เข้าด้วยกัน เป็นเทคนิคการวิจัยที่รวมเอาจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และเทคนิค Delphi เข้าด้วยกันทั้งสองเทคนิคช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละเทคนิคได้เป็นอย่างดี